

მიგრაციული პროცესები საქართველოში 1990-2003:
გენდერული ასპექტები

ბექა გაბელია

*სამაგისტრო ნაშრომი წარმოდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის
მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტზე ისტორიის მაგისტრის ხარისხის
მინიჭების მოთხოვნის შესაბამისად*

თანამედროვე საქართველოს ისტორია

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: სტივენ ჯონსი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი
თბილისი, 2022

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის მეცნიერებთა
და ხელოვნების ფაკულტეტის დეკანს, ქალბატონ ნინო
მატარაძეს ამავე ფაკულტეტის თანამედროვე
საქართველოს ისტორიის მაგისტრანტის
ბექა გაბელიას

განაცხადი

ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

ბექა გაბელია

2022

აბსტრაქტი

სამაგისტრო ნაშრომი აღწერს საქართველოში მიმდინარე მიგრაციულ პროცესებს 1990-2003 წლებში და ფოკუსირდება გენდერულ ასპექტებზე. მიგრაციულ პროცესებზე დაკვირვება გვიჩვენებს, რომ საქართველოდან შრომით მიგრანტთა რიცხვი იზრდება, ხოლო მათ შორის ქალების წილი XXI საუკუნის მიჯნაზე თითქმის მამაკაცების რაოდენობას უტოლდება, რაც შესაბამისად მიუთითებს მიგრაციის ფემინიზაციაზე.

მიგრაციის ფემინიზაცია არის, პროცესი, რომლის შესწავლა სხვადასხვა დისციპლინის ჩართვას მოითხოვს. საკითხი პრობლემური და აქტუალურია დღესაც, თუმცა კვლევები იმაზე, თუ რა სოციალურ-ეკონომიკური, პოლიტიკური ან გლობალური მოვლენები უწყობს ხელს პროცესის განვითარებას, საკმაოდ მწირია.

ნაშრომში განხილულია 1990-2003 წლების ისტორიული კონტექსტი და ყურადღება გამახვილებულია შიდა მიგრაციის გამომწვევ მიზეზებზე. ემპირიული მასალის ანალიზის შედეგად გამოიკვეთა საკვლევი პრობლემა. მიგრაციის ფემინიზაციის პრობლემურობა მდგომარეობს იმაში, რომ ეს პროცესი, 1990-იან წლებში ჩამოყალიბებულ გენდერულ ნორმებთან წინააღმდეგობაში მოდის. მდგომარეობის უკეთ გასაანალიზებლად, ნაშრომში აღწერილია ქალთა სოციალურ-ეკონომიკური როლი საზოგადოებაში და სახელმწიფოს ოფიციალური პოლიტიკა გენდერის საკითხებთან დაკავშირებით.

საკითხი შესაძლოა დარგში მომუშავე სპეციალისტებისთვის ნაცნობი იყოს, თუმცა ნაშრომში სხვადასხვა დისციპლინის ინტეგრირებით პრობლემის აღწერა და ანალიზი აკადემიური სივრცისთვის სიახლე იქნება.

ძირითადი საძიებო სიტყვები: მიგრაციის ფემინიზაცია, ქალთა მიგრაცია, სოციალური როლები, გენდერი, ეკონომიკა, სახელმწიფო, სტატისტიკა.

Abstract

The master's thesis describes the migration processes in Georgia from 1990 to 2003 and focuses on gender aspects. Observations on migration processes show that the number of labor migrants from Georgia was increasing time by time, and the share of women among them at the turn of the XXI century was almost equal to the number of men. This latter indicates the process so called feminization of migration.

The feminization of migration is a process that requires the involvement of various disciplines to be explained. The issue is still problematic and relevant today, although research on what socio-economic, political or global events were contributing to the development of the process is quite rare in Georgian reality.

The paper reviews the historical context of 1990-2003 and focuses on the root causes of internal migration. Analysis of the empirical material revealed a research problem. The problem with the feminization of migration lies in the fact that this process contradicts the gender norms established in the Georgian society. To better analyze the situation, the paper describes the socio-economic role of women and the official policy of the state on gender issues.

The issue may be familiar to professionals working in the field, however the description and analysis of the problem by integrating different disciplines into the paper will be novelty for the academic space.

Keywords: Feminization of migration, women's migration, social roles, gender, economy, state, statistics.